

Josuas bok

Inledning

Josuas bok anknyter bakåt till Moseböckerna och utgör samtidigt inledningen till de historiska böckerna, som sträcker sig fram t.o.m. Ester och omfattar en period av ca 1000 år. Josua fullbordade vad Mose påbörjade. Moses symbol är staven, Josuas spjutet. Mose ledde Israels folk på dess vandring genom öknen, Josua var härföraren som intog löfteslandet.

Det var ett länge motsett löfte som genom Josua gick i uppfyllelse. Gud hade ju lovat att göra Abraham till ett stort folk, och detta löfte hade börjat gå i uppfyllelse i Egypten, då patriarkernas familjehistoria utvidgade sig till att bli ett helt folks historia. ”Men Israels folk var fruktsamma och växte till. De förökade sig och blev mycket talrika, så att landet blev uppfyllt av dem” (2 Mos. 1:7). Abraham hade också fått löfte om ett land åt sina efterkommande. HERREN sade till honom: ”Gå ut ur ditt land och från din släkt och din fars hus och bege dig till det land som jag skall visa dig.” (1 Mos. 12:1). När Abraham sedan kom till Kanaans land preciserades löftet: ”Och Herren uppenbarade sig för Abraham och sade: ’Åt dina efterkommande skall jag ge *detta* land’” (1 Mos. 12:7). Detta löfte återupprepas sedan gång på gång i patriarkberättelserna. I 1 Mos. 15:13-16 uppenbaras också, att långa århundraden skulle passera innan det gick i uppfyllelse:

”Och HERREN sade till Abram: ’Det skall du veta att dina efterkommande skall bo som främlingar i ett land som inte är deras. Där skall de bli slavar, och man skall förtrycka dem i fyrahundra år. Men det folk som gör dem till slavar skall jag döma. Sedan skall de dra ut med stora ägodelar. Men du själv skall gå till dina fäder i frid och bli begravd vid hög ålder. I fjärde släktledet skall de återvända hit. Ty ännu har inte amoreerna fyllt sina synders mått.’”

Mose står som symbol för lagen eftersom han mottog de tio budorden på berget Sinai. Vi läser t.ex. i Joh. 1:17: ”Ty lagen gavs genom Mose, nåden och sanningen kom genom Jesus Kristus”. Det ligger därför en andlig poäng i att det inte var Mose, lagens representant, som ledde Israels barn in i löfteslandet. Lagen kan inte ge oss frid eller välsignelse. Det blev istället Josua, vars namn betyder ”Herren frälser”, eller ”Herren är frälsningen”, som fick leda folket in i löfteslandet. Josua, eller egentligen Joshua, blir på grekiska Iesus, eller försvenskat Jesus. Josua är alltså namnet på Frälsaren. Jesus kan ge oss de välsignelser som lagen aldrig kan ge.

Josua står som en viktig gammaltestamentlig förebild till Jesus. Om alla dessa gäller naturligtvis att de endast på ett högst ofullkomligt sätt förebildar verkligheten själv, Jesus Kristus. Så är det också med den gärning Josua fick utföra, själva erövringen av löfteslandet. Intågandet förebildar på ett yttre och ofullkomligt sätt frälsningen i Jesus Kristus och är därför inte den fulla uppfyllelsen av Guds löften till sitt folk. Det är först i Kristus som alla Guds löften fått sitt ja och amen (2 Kor. 2:20). Endast Han kan föra oss in i det sanna löfteslandet, Guds rike, och ge oss den verkliga vilan. Därför skriver Hebreerbrevets författare, då han talar om frälsningen som en sabbatsvila, att Josua inte hade fört folket in i vilan (Hebr. 4:8). Men såsom en förebild till Frälsaren är det passande att Josua får leda Guds folk in i det jordiska löfteslandet.

Mose fick visserligen såsom en särskild gudomlig nåd se det förlovade landet från berget Nebos höjd, men såsom ett gudomligt straff för olydnad då han slog med staven mot klippan istället för att tala till den, fick han inte föra folket över gränsen och inte heller själv komma

ditin. Men Gud hörde hans bön om en efterträdare, som skulle lösa denna uppgift (se 4 Mos. 27:15 ff.; 5 Mos. 1:38; 3:28; 31:3ff.) Vi kan läsa 4 Mos. 27:15-17, där Mose ber till HERREN: ”Må HERREN, den Gud som råder över anden i allt kött, sätta en man över menigheten, som kan gå i spetsen för dem när de drar ut eller vänder åter, och som kan vara deras ledare och anförare, så att HERRENS menighet inte blir som får utan herde”. Josua blev Moses bönesvar. I 4 Mos. 27:18-21 läser vi:

”HERREN svarade Mose: ’Tag Josua, Nuns son, en man med ande, och lägg din hand på honom. Du skall ställa honom inför prästen Eleasar och hela menigheten, och insätta honom i hans tjänst inför deras ögon. Ge honom något av din auktoritet, så att hela Israels menighet lyder honom. Han skall stå inför prästen Eleasar, som genom urims dom skall hämta svar åt honom inför HERRENS ansikte. Efter hans ord skall de dra ut och efter hans ord vända åter, han själv och alla Israels barn med honom, hela menigheten.’”

Josuas bok är inget annat än berättelsen om hur landet tas i besittning. Den är alltså en bekräftelse av Guds löfte. Josuas bok är en strids- och segerbok.

Författare

Josuaboken har fått sitt namn efter dess huvudperson. Men bokens författare är okänd. Gammal judisk tradition gör gällande att Josua själv skulle vara författare, men detta är inte troligt, som vi skall se. Av innehållet framgår det, att författaren måste ha varit ett ögonvittne, en som själv har upplevt de händelser som avhandlas. På ett ställe förekommer nämligen *vi*-formen. Vi läser i 5:1: ”Då nu alla amoreernas kungar på Jordans västra sida och alla kananeernas kungar vid havet hörde hur HERREN hade låtit vattnet i Jordan torka ut framför Israels barn, medan *vi* gick över den, blev deras hjärtan förskräckta och de hade inte längre mod att stå emot Israels barn.”

Men boken kan inte härröra från samma tid som händelserna. Detta visar bl.a. uttryck som ”ännu i dag” eller liknande, som förekommer ca 15 gånger (t.ex. 4:9; 5:9; 6:25; 7:26; 10:27 och 16:10). Vi läser ett sådant ställe: ”Dessutom reste Josua tolv stenar mitt i Jordan på den plats där prästerna som bar förbundsarken hade stått med sina fötter, och stenarna finns där *än idag*” (4:9). Av 24:29, där Josuas död och begravning skildras, framgår det att boken, i alla fall delvis, är skriven efter Josuas död. Detta är tydligt också utifrån skildringen av erövringen av Lesem (Dan), som beskrivs i 19:40-48. Det var en händelse som ägde rum efter Josuas tid. Samtidigt omtalas skökan Rahab som om hon fortfarande levde (6:25).

Författaren verkar av dessa fakta vara en för oss anonym man, som i sin ungdom upplevt den första invandringen i Kanaan, och som senare varit med om många av de strider som ledde till landets fullständiga erövring. Han berättar nu för det unga släktet om dessa händelserika år, om Guds underbara hjälp och om folkets lydighet mot sin ledare och mot sin Gud, ett exempel till efterföljd för nya generationer.

Josuas bok.

Boken kan indelas i tre huvuddelar: 1.) Israels intåg i löfteslandet, kap. 1-5. 2.) Landets erövring, kap. 6-12 och 3.) Landets fördelning och helgande, kap. 13-24.

1. Israels intåg i löfteslandet, kap. 1-5.

Vi möter först HERRENS befallning till Josua i 1:1-6:

”När HERRENS tjänare Mose var död, sade HERREN till Josua, Nuns son, Moses tjänare: ’Min tjänare Mose är död. Stå nu upp och gå över Jordan, du och allt detta folk, in i det land som jag skall ge åt Israels barn. Varje plats där ni sätter er fot har jag givit er, som jag lovade Mose. Från öknen till Libanon och ända till den stora floden Euftrat, över hela hetiternas land och till Stora havet västerut, skall ert område sträcka sig. Ingen skall kunna stå dig emot i alla dina livsdagar. Så som jag har varit med Mose, så skall jag också vara med dig. Jag skall inte lämna dig eller överge dig. Var stark och frimodig, ty du skall som arv åt detta folk fördela landet som jag med ed har lovat deras fäder att ge dem.’”

På detta följer Josuas befallning till folket (1:10-15) och folkets svar, som vi kan lägga märke till i 1:16-18: ”De svarade Josua: ’Allt som du har befallt oss skall vi göra, och vart du än sänder oss skall vi gå. Som vi har lytt Mose i allt, skall vi också lyda dig. Må endast HERREN, din Gud, vara med dig, så som han var med Mose. Var och en som trotsar dina befallningar och inte lyder dina ord, vad du än befäller honom, han skall dödas. Var stark och frimodig.’”

Josua sände nu från Sittim i hemlighet två spejare in i Kanaans land för att bespeja det, och då särskilt staden Jeriko, som låg strategiskt till. Här möter vi skökan Rahab som bodde i ett hus som antagligen var något slags värdshus. Kungen av Jeriko fick dock reda på att spejarna befann sig i huset och begärde att de skulle utlämnas. Men Rahab gömde undan spejarna och sade att de redan gett sig av.

Rahab ljög alltså för sin kungs sändebud. Hur skall vi bedöma denna gärning? Handlade hon rätt eller fel? Åttonde budordet förbjuder oss ju att ljuga. Och i Rom. 13 lär vi oss att vi skall underordna oss den världsliga överheten. Vi läser Rom. 13:1-4:

”Varje människa skall underordna sig den överhet hon har över sig. Ty det finns ingen överhet som inte är av Gud, och den som finns är insatt av honom. Den som sätter sig emot överheten står därför emot vad Gud har bestämt, och de som gör så drar domen över sig själva. Ty de styrande inger inte fruktan hos dem som gör det goda utan hos dem som gör det onda. Vill du slippa att leva i fruktan för överheten, fortsätt då att göra det goda, så kommer du att få beröm av den. Överheten är en Guds tjänare till ditt bästa. Men gör du det onda skall du frukta, ty överheten bär inte svärdet förgäves. Den är en Guds tjänare, en hämnare som straffar den som gör det onda.”

De kristna skall alltså lyda överheten och vara de hederligaste och mest lojala medborgarna i ett samhälle.

Men vad var förklaringen till att Rahab ljög och riskerade sitt eget liv för detta landsförräderis skull? Vi hör henne själv säga till de israeliska spejarna: ”Jag vet att HERREN har gett er detta land och att en skräck för er har fallit över oss, ja, att alla landets invånare bävar för er. Vi har hört hur HERREN lät vattnet i Röda havet torka ut framför er, när ni drog ut ur Egypten, och vad ni gjorde med Sichon och Og, amoreernas båda kungar på andra sidan Jordan, hur ni gav dem till spillo. När vi hörde detta blev våra hjärtan förskräckta, och nu har ingen mod att stå er emot. Ty HERREN, er Gud, är Gud uppe i havet och nere på jorden” (2:9-11). Det var alltså Gudsfruktan som drev henne. Hon förstod att det var Guds vilja att Israels barn skulle inta Kanaans land och hon vågade inte gå emot detta beslut. Hon gjorde rätt i att förråda sitt land eftersom det finns tillfällen då man måste gå emot sitt lands överhet,

nämligen om det finns ett direkt gudomligt bud att handla annorlunda än vad överheten kräver. Vi har ett exempel på detta i Apg. 5:27-32:

”När de (apostlarna) nu fördes bort, ställdes de inför Stora rådet, och översteprästen förhörde dem och sade: 'Förbjöd vi er inte strängt att undervisa i det namnet (Jesu namn)? Och nu har ni fyllt Jerusalem med er lära och vill att den mannens blod skall komma över oss.' Då svarade Petrus och apostlarna: 'Man måste lyda Gud mer än människor. Våra faders Gud har uppväckt Jesus, som ni hängde upp på trä och dödade. Honom har Gud med sin högra hand upphöjt som hövding och frälsare, för att ge omvändelse och syndernas förlåtelse åt Israel. Vi är vittnen till detta, vi och den helige Ande, som Gud har gett åt dem som lyder honom.'”

Ett annat exempel har vi i 2 Mos. 1:17, där det om de egyptiska barnmorskorna Sifra och Pua, som fått order av den egyptiske kungen att avliva alla judiska gossebarn, heter: ”Men barnmorskorna fruktade Gud och gjorde inte som den egyptiske kungen hade befallt dem utan lät barnen leva”. Tänk om alla barnmorskor och läkare som idag får liknande order visade samma civilkurage och sade: ”Nej, jag ställer inte upp på detta! Det är emot både Guds bud och all anständig moral att avliva fostren”.

Rahab och spejarna kommer överens om att hon och hennes familj skall skonas när Israel intar staden genom att hon samlar dem alla i sitt hus och märker ut det med ett rött snöre (2:18). Spejarna återvänder sedan till Josua och avger denna trosvissa rapport: ”HERREN har gett hela landet i vår hand. Alla landets invånare bävar för oss” (2:24).

I 4 Mos. 13 läser vi om en annan rapport från Kanaans land. Den gången sände Mose på HERRENS befallning tolv spejare, en från varje stam, in i Kanaans land. Josua var en av dem. Efter fullgjort uppdrag kom de tillbaka med en mycket nedslående rapport: För det första var landet så fattigt att det förtär sina inbyggare, vilket måste innebära att invånarna är undernärda, utmärglade, kraftlösa. För det andra är dess invånare ett resligt folk, jättar, inför vilkas muskelmassor spejarna kände sig som gräshoppor (4 Mos. 13:33-34). Så logisk är den som inte vill och inte vågar! Det var bara Kaleb och Josua bland spejarna som inte stämde in i den dystra rapporten den gången. Men Josuas spejare avlägger nu alltså en helt annan rapport: ”HERREN har gett hela landet i vår hand. Alla landets invånare bävar för oss” (2:24).

Så från kap. 3 griper då Israels barn till handling. Prästerna skall gå först och bära förbundsarken framför folket. De får inte komma närmare än två tusen alnar, ca 1000 meter, från arken, ”för att ni skall veta vilken väg ni skall gå” (3:4) sägs det. Det ligger en viktig andlig sanning i detta. Herren, som särskilt närvarade vid arken, skulle leda folket fram. Hade folket gått runt arken hade det blivit människomeningar och åsikter som bestämde vägen, men nu följde de alla arken istället. Herren skall ju leda oss på sina vägar, vi skall inte ta våra egna vägar.

När de skall passera floden Jordan sker det första stora undret. Vi läser om det i 3:10-13:

”Josua sade: 'Av detta skall ni förstå att den levande Guden är mitt ibland er och att Han skall driva undan kananeerna, hetiterna, hiveerna, perisseerna, girgaseerna, amoreerna och jebusiterna för er: Se, hela jordens Herres förbundsark drar nu framför er över Jordan. Välj ut tolv män ur Israels stammar, en man från varje stam. Så snart prästerna som bär HERRENS, hela jordens Herres, ark står stilla med sina fötter i Jordans vatten, skall Jordans vatten, det som kommer uppifrån, skäras av i sitt lopp och bli stående som en hög vall.'”

Så skedde också. Vi läser i 3:17: ”Prästerna som bar HERRENS förbundsark stod stadigt på torr mark mitt i Jordan. Och hela Israel gick över på torr mark, till dess allt folket helt och hållet kommit över Jordan”. Detta var ju fullständigt överraskande för Jerikos invånare. I vers 15 står det att Jordan vid denna tid, skördetiden, svämmade över sina breddar. Invånarna i Jeriko, som ju visste att Israels här var på väg, trodde att de hade veckor på sig att förbereda sitt försvar eftersom floden ju inte gick att passera vid denna tid. Det var omkring 40 000 män, beväpnade för strid, som gick över floden Jordan (4:13).

Kap. 4 skildrar hur minnesstenar reses i Gilgal. Detta gjordes för att den mirakulösa övergången av Jordan skulle hågkommas och ”alla folk på jorden skall veta hur stark HERRENS hand är och för att ni alltid skall frukta HERREN, er Gud” (4:24).

I Kap. 5 får vi först höra kananeernas reaktion: ”Då nu alla amoreernas kungar på Jordans västra sida och alla kananeernas kungar vid havet hörde hur HERREN hade låtit vattnet i Jordan torka ut framför Israels barn, medan vi gick över den, blev deras hjärtan förskräckta och de hade inte längre mod att stå emot Israels barn” (5:1). Sedan får vi veta att Josua omskar den nya generationen. Detta tecken på förbundet med Gud hade nämligen försummats under ökenfärden. Även påskfirandet återupptogs. Eftersom Moses generation inte hade lyssnat på Herrens röst straffades de med att de inte fick gå in i det utlovade landet. I 5:7-9 läser vi: ”Men deras söner, som Han lät komma i deras ställe, dem omskar nu Josua, ty de var oomskurna, eftersom de inte hade blivit omskurna under vandringen. När allt folket hade blivit omskuret, stannade de kvar i lägret, till dess de hade återhämtat sig. Och HERREN sade till Josua: ’I dag har jag vältrat av Egyptens vanära från er.’ Platsen fick namnet Gilgal, som den heter än i dag.” Gilgal liknar nämligen det hebreiska verbet för *vältra av*. Gilgal blev Josuas och Israels barns lägerplats under de fortsatta erövringarna.

Nu upphör också mannat att vara deras kost. ”Israels barn fick inte manna längre, utan de åt det året av skörden i landet Kanaan” läser vi i 5:12. De fick en förstlingskörd från det nya landet.

Så händer något märkligt. I 5:13-15 läser vi:

”Medan Josua var vid Jeriko, hände sig en gång när han lyfte blicken, att han såg en man stå där framför honom med ett draget svärd i sin hand. Då gick Josua fram till honom och frågade honom: ’Tillhör du oss eller våra fiender?’ Han svarade: ’Nej, jag är befälhavare över HERRENS här och har nu kommit hit.’ Då föll Josua ner till jorden på sitt ansikte, tillbad och sade till honom: ’Vad har min herre för budskap till sin tjänare?’ Befälhavaren över HERRENS här sade då till Josua: ’Tag skorna av dina fötter, ty platsen där du står är helig.’ Och Josua gjorde så.

Före intagandet av den första staden i det heliga landet möter alltså en man med ett blottat svärd Josua. Han kallade sig ”Befälhavare över Herrens här”. Såsom fallet en gång var med den uppenbarelse, som Mose fick, fordrar han vördnad. Josua skall ta av sig skorna. Men denne man som uppenbarade sig spärrar inte vägen för honom in i det heliga landet, såsom keruberna en gång gjorde för ingången till paradiset (1 Mos. 3:24). Istället ger han Josua visshet att han skall gå före och bana väg för honom. I 2 Mos. 33:2 sade Herren till Mose: ”Bryt upp och drag härifrån, du själv och folket som du har fört upp ur Egypten, till det land som jag med ed lovade åt Abraham, Isak och Jakob, då jag sade: ’Åt din avkomma skall jag ge det. Jag skall sända *en ängel* framför dig och driva bort kananeerna, amoreerna, hetiterna, perisseerna, hiveerna och jebusiterna och föra dig till ett land som flyter av mjölk och

honung". Och i 2 Mos. 32:34 har vi ett liknande löfte. Denne ängel uppenbarar sig här för Josua såsom "befälhavare över Herrens här". Mannen med det blottade svärdet i sin hand är troligtvis den ännu inte människoblivne Kristus i egen hög person - Han kallas ju ibland för "Herrens ängel" i Gamla testamentet. Jag vill tänka mig att det är den ännu inte inkarnerade Guds Son som leder sitt folk in i löfteslandet.

2. Landets erövring, kap. 6-12

Så kommer då erövringen av Jeriko. Kortfattat går det till så att man sex dagar i följd på Herrens bud gick ett varv runt de stora stadsmurarna och prästerna blåste med bagghornsbasuner framför förbundsarken som bars runt. Inga härskrin fick höras från Israels folk. Man kan tänka sig hur det var för de skrämde soldaterna på murens insida. De följde nog också med runt på insidan för att försvara muren. Ovanför dem skrek nog vakterna på muren: "flytta er hitåt", "nu är de här", "nej, nu är de här", "nu rör de sig vidare" o.s.v. Det måste ha skapat oro i deras läger. Så fortsatte det dag efter dag. Den sjunde dagen gick Israels barn runt staden med förbundsarken och blåste sju gånger istället. Försvarssoldaterna som säkert trodde att faran var över för dagen efter det första varvet fick gå runt ytterligare ett varv och så ytterligare ett o.s.v. Efter det sjunde varvet läser vi följande i 6:16-25:

"Den sjunde gången, när prästerna blåste i hornen, sade Josua till folket: 'Ge upp ett härskri, ty HERREN har gett er staden. Staden med allt som är i den skall ges till spillo, det tillhör HERREN. Bara skökan Rahab och de som finns i hennes hus skall få leva, därför att hon gömde spejarna vi hade skickat ut. Ni skall hålla er borta från det tillspillogivna, så att ni inte själva blir tillspillogivna. Om ni tar något från det tillspillogivna, blir ni orsak till att Israels läger drabbas av tillspillogivning och ni drar olycka över det. Allt silver och guld och allt som är av koppar eller järn skall vara helgat åt HERREN och gå till HERRENS skattkammare.' Då upphävde folket ett härskri och man blåste i hornen. Ja, när folket hörde ljudet från hornen, upphävde de ett kraftigt härskri. Då störtade murarna samman och folket drog in i staden, var och en rakt fram, och intog den. Med svärd gav de till spillo allt som fanns i staden - både män och kvinnor, unga och gamla, liksom oxar, får och åsnor. Men till de båda män som hade bespejat landet sade Josua: 'Gå in i skökans hus och för ut kvinnan därifrån tillsammans med alla som tillhör henne, så som ni har lovat henne med ed.' Då gick de unga män som hade varit där som spejare in och förde ut Rahab och hennes far och mor, hennes bröder och alla som tillhörde henne. Hela hennes släkt förde de ut och lät dem stanna utanför Israels läger. Men staden och allt som fanns i den brände de upp, endast silvret och guldet och det som var av koppar eller järn lade de till skatten i HERRENS hus. Skökan Rahab och hennes fars hus och alla som tillhörde henne lät Josua leva. Hon bor bland israeliterna än i dag, därför att hon gömde spejarna som Josua hade sänt för att bespeja Jeriko."

Rahab och hela hennes familj räddades undan tillspillogivningen genom det röda snöret som hängde ner genom hennes husfönster. Så blir också var och en frälst, räddad undan den eviga döden, som förlitar sig till det röda blod som kanske liknade ett band då det rann ner längs Golgata kors.

Rahab nämns i Jesu släktregister i Matt. 1:5 såsom Boas mor. Tänk att denna sköka blev stammor åt vår Frälsare! Inte bara det, hon lyfts i Hebr. 11:31 fram som ett föredöme i tro: "Genom tron undgick skökan Rahab att gå under tillsammans med dem som inte trodde, eftersom hon hade tagit emot spejarna som vänner."

Den som läser Gamla testamentet och kanske särskilt Josuas erövring av landet kan bli förskräckt över att Herren är så skoningslös mot folken som bodde i Kanaans land. De skulle utplånas. Är då inte Herren mild, förlåtande och tålmodig? kanske man frågar sig. Jo, visst är Han det! ”Gud vill att alla människor skall bli frälsta och komma till insikt om sanningen” läser vi i 1 Tim. 2:4. Gud straffar inte heller någon oförtjänt. Tvärtom har Han in i det längsta tålmod med syndaren. Men det finns till slut en gräns. Vi märker hur Herren gav dem tid att omvända sig och lämna sin avgudadyrkan. I 1 Mos. 15:16 säger Herren till Abraham att hans ättlingar inte skall få landet förrän i fjärde släktledet, först efter 400 år, ”ty ännu har inte amoreerna fyllt sina synders mått”. Kanaans folk var alltså på Abrahams tid ännu inte mogna för sin straffdom, men nu, på Josuas tid, hade de fyllt sina synders mått.

Det kan också finnas en viss stund i den enskilda människans liv, om hon lever i fördärv och obotfärdighet, då hennes syndamått är fullt. I raden av synder finns det *en* handling, som när den har utförts, utgjorde den gräns bortom vilken ingen stråle från nåden någonsin kan tränga in i hennes hjärta. Inte därför att det skulle fattas något hos Guds nåd – den är alltid fri och allvarligt menad åt alla människor - utan därför att syndaren förhärdat sig så, att han aldrig kommer till Gud, att hans själ aldrig vill ta emot Guds nåd, att hans hjärta aldrig söker Gud - aldrig någonsin.

Gud straffar synd med synd. Antingen går man från ljus till ljus eller från mörker till ett ännu djupare mörker. Antingen mottar man nåd utöver nåd, eller läggs ständigt synd till synd. Därför gäller apostelns ord: ”Nyktra till på allvar och synda inte” (1 Kor. 15:34).

Motstånd mot Herren kan leda till förhärdelse och att Han utlämnar människorna åt deras egen ondska. Det som särskilt förhärdar en människa är att stå emot, att säga nej eller skjuta upp sitt svar då Gud kallar henne på ett särskilt sätt genom evangeliets löften. Därför heter det: ”*Idag*, om ni hör Hans röst, så förhärda inte era hjärtan” (Hebr. 3:7-8). Guds Ord bekräftar den sanningen, att det kan finnas en stund *någonstans* längs människans levnadsväg - om hon lever i upproriskhet mot sin Skapare - då hon förhärdat sig så att hon aldrig någonsin kan ta emot Guds nåd. Efter denna stund är hennes fördömelse besegrad.

Om du nu ängsligt undrar om du genom dina många och svåra synder passerat gränsen för Guds tålmod och blivit slutgiltigt förhärdad, kan jag tala om att du inte har det. I så fall skulle du *inte* ängslas. Ditt samvete skulle vara hårt och oemottagligt för Guds röst till såväl dom som frälsning. Just det faktum att du ännu ängslas visar att du inte är förhärdad. Och om du längtar efter Jesus och gemenskapen med Honom är du inte heller förhärdad. En sådan längtan kan inte finnas i ett förhärdat hjärta.

Vi återgår till kanaanéerna. Inte nog med att de hade fyllt sina synders mått. Rahab hade dessutom sagt till spejarna: ”Vi *har hört* hur Herren lät vattnet i Röda havet torka ut framför er, när ni drog ut ur Egypten” (2:10). Detta var en händelse som hade inträffat 40 år tidigare. Staden Jeriko hade alltså haft 40 år på sig att söka nåd och omvända sig till Herren. Men endast skökan Rahab gjorde det och hon fick sin familj med sig. Vi läser Hebr. 11:31 ännu en gång: ”Genom tron undgick skökan Rahab att gå under tillsammans med dem som inte trodde, eftersom hon tog emot spejarna som vänner.”

Likadant blir det vid Jesu återkomst. Det kommer att bli jämmer och veklagan över hela jorden då alla obotfärdiga syndare måste förgås. De går under och hamnar i helvetet. Det kommer den dagen att klagas över att Herren inte gett mera tid till omvändelse. Kunde Han inte väntat längre? *Längre?* Han har väntat nu i två tusen år, men obotfärdigheten och

ogudaktigheten tycks bara öka. I 2 Petr. 3:9 läser vi om anledningen till att Herren ännu inte kommit tillbaka: "Han har tålmod med er, eftersom Han inte vill att någon skall gå förlorad utan att alla skall få tid att omvända sig." Men det finns alltså en gräns, och till slut kommer domens dag. I nästa vers skriver Petrus: "Men Herrens dag kommer som en tjuv, och då skall himlarna försvinna under våldsamt dån och himlakropparna upplösas av hetta och jorden och de verk som är på den inte mer finnas till." Sedan fortsätter han: "Men nya himlar och en ny jord där rättfärdighet bor, väntar vi på efter Hans löfte" (2 Petr. 3:13).

Efter slaget vid Jeriko uttalades en förbannelse av Josua: "Vid den tiden svor Josua en ed. Han sade: 'Förbannad inför HERREN vare den man som företar sig att bygga upp denna stad, Jeriko, på nytt. När han lägger dess grund, skall det kosta honom hans förstfödde son, och när han sätter upp dess portar, skall det kosta honom hans yngste son.'" (6:26). Denna hemska förbannelse gick i uppfyllelse. Över 500 år senare, på kung Ahab i Israels tid, hände följande: "Under hans tid byggde Hiel från Betel åter upp Jeriko. När han lade grunden till staden, kostade det honom hans äldste son Abiram, och när han satte upp dess portar, kostade det honom hans yngste son Segib. Detta skedde enligt det ord som HERREN hade talat genom Josua, Nuns son" (1 Kung. 16:34).

Jeriko står som en symbol för förstörelse, ruin. Vi skall nu en stund tänka på Jesu berättelse om den barmhärtige samariten. Jesus börjar med att säga: "En man var på väg från Jerusalem ner till Jeriko och råkade ut för rövare" (Luk. 10:30). Dessa orter är inte valda av en slump. Här liksom på så många andra ställen i Bibeln finns det dolda, djupa meningar som man kanske inte tänker på i förstone. Jerusalem är den heliga staden, fridens stad. Det symboliserar paradiset och även Himmelen. I paradiset befann sig de första människorna före syndafallet. Men så började mänskligheten, genom ormens, djävulens frestelse, att bege sig ut på en färd mot fördärvet: "En man var på väg från Jerusalem *ner* till Jeriko och råkade ut för rövare". Jesus fortsätter: "De slet av honom kläderna och misshandlade honom." Rättfärdighetens dräkt var bortsliten. Människan var nu naken och skamsen. Människorna var också rivna och slagna som får utan herde eftersom de lämnat Gud. "Sedan gav de sig av och lämnade honom halvdöd", säger Jesus om rövarna på Jerikovägen. Människan ligger där hjälplös och kan inte resa sig upp, men det finns ändå hopp. Om någon *annan* kom och hjälpte henne skulle hon kunna resas upp och räddas. "En präst... och en levit... gick förbi." Dessa var legotjänare, inte verkliga själasörjare. De var av samma slag som de präster Judas mötte i templet efter sitt förräderi. Judas var verkligen ångerfull och ville lämna tillbaka de trettio silvermynten. Han avlade t.o.m. en syndabekännelse: "Jag har syndat och förrått oskyldigt blod" (Matt. 27:4). Men prästerna svarade bara: "Vad rör det oss?" De löste inte Judas ur dennes skuld genom evangeliets ord utan lämnade Judas åt sig själv. Han gick då och hängde sig och blev verkligen "fördärvets man" (Joh. 17:12). Så hemskt är det alltså med falska präster och predikanter, som inte kan eller inte vill visa människorna till syndaförlåtelsen i Jesu namn och blod. De störtar människosjälur i det eviga fördärvet.

Men så kom då en samarit förbi och hjälpte den slagne. Denne samarit är Jesus som är den ende som kan hjälpa oss ur vårt elände. Han hällde olja och vin i såren och förband dem. Så fördes den slagne till ett värdshus för att vårdas till dess samariten skulle komma tillbaka. Vårdshuset är kyrkan, församlingen, där de som blivit hjälpta av Jesus vårdas tills Jesus kommer tillbaka. Denna lilla utveckling till Jesu liknelse om den barmhärtige samariern ville visa att Jeriko blev en symbol för fördärv, ruin: "En man var på väg från Jerusalem *ner* till Jeriko."

Kap. 7 handlar om Akans synd. Som vi har hört skulle ingenting tillvaratas av Jerikos skatter. Allt skulle tillspilloges. Men så läser vi i 7:1: ”Men Israels barn förgrep sig i trolöshet på det som givits till spillo. Akan, son till Karmi, son till Sabdi, son till Sera av Juda stam, tog av det. Då upptändes HERRENS vrede mot Israels barn.” Genom Akans synd vänds Israels barns framgång i nederlag. Vi människor har tre huvudfiender emot oss: världen, det egna köttet och djävulen. I uppbyggelselitteratur har det hänt att Josuas intåg av Kanaans land liknas vid vår kamp mot dessa fiender. Jeriko med dess höga, imponerande murar symboliserar då världen med dess storslagenhet, prakt och glitter. Ai, som Israels barn nu skall kämpa mot, symboliserar köttet och Gibeon, som vi sedan kommer till, symboliserar djävulen.

Köttet är en undervärderad motståndare. Vi vill ju inte misstro oss själva. Vi vill av naturen tro gott om oss: ”jag är ju så god”, tänker vi. Men det är en stor lögn. I våra hjärtan råder alltsedan syndafallets dag mörker och ondska. Det är den gamla köttsliga naturen som genomsyrar hela vår varelse, hur snyggt och ljus det än kan se ut på ytan. Jesus säger att ”från hjärtat kommer onda tankar, mord, äktenskapsbrott, otukt, stöld, falskt vittnesbörd och hädelser” (Matt. 15:19). Så förblir det om inte Jesus, Han som är den ”klara morgonstjärnan” (Upp. 22:16) får inta sin plats i vårt hjärta. Honom möter vi i Guds Ord, som är det enda sanna ljuset i vår värld. Tänk därför vilken förförelse det är när s.k. andliga vägledare, mystiker och psykologer säger: ”Sök i ditt eget inre! I djupet av ditt hjärta finner du sanningen och ljuset!” Nej, Herren säger genom sin mun Jeremia: ”Bedrägligare än allt annat är hjärtat, det är obotligt sjukt. Vem kan förstå det?” (Jer. 17:9). P.g.a. hjärtats bedräglighet förleds vi ofta av vårt kött.

Liksom vi underskattar vårt kött som fiende underskattade Israels barn Ai. Vi läser 7:2-5:

”Josua sände från Jeriko i väg några män till Ai, som ligger vid Bet-Aven, öster om Betel, och sade till dem: ‘Gå dit upp och bespeja landet.’ Männen gav sig i väg och bespejade Ai. När de kom tillbaka till Josua sade de till honom: ‘Allt folket behöver inte dra upp. Låt tvåusen eller tretusen gå dit upp och inta Ai. Du behöver inte låta allt folket trötta ut sig med att gå dit, för de är inte många.’ Alltså drog tretusen man av folket dit upp. Men de tvingades fly för männen från Ai. Och männen i Ai dödade omkring trettiosex man av dem och förföljde de övriga utanför stadsporten ända till Sebarim och slog dem på slutningen där. Då smälte folkets hjärta och blev som vatten.”

Josua blir förtvivlad och ångrar t.o.m. övergången över Jordan. Men så får han en särskild uppenbarelse som förklarar anledningen till nederlaget. HERREN avslöjar för Josua att det är p.g.a. överträdelse mot budet om tillspillogivning som de lidit nederlag. Stam för stam, släkt för släkt, familj efter familj och man efter man skall tidigt nästa morgon träda fram och HERREN skall då peka ut den skyldige. ”Den som blir utpekad med det tillspillogivna skall brännas upp i eld med allt vad han har, därför att han har överträtt HERRENS förbund och gjort vad som är en dårskap i Israel” (7:15).

Vid den följande rannsakan visar det sig att Akan är den skyldige. Han erkände också sitt brott: ”Det är sant. Jag har syndat mot HERREN, Israels Gud. Detta är vad jag har gjort: Jag såg bland bytet en dyrbar mantel från Sinear och tvåhundra siklar silver och en guldplatta som vägde femtio siklar, och jag fick begär till det och tog det. Det är gömt i jorden i mitten av mitt tält med silvret underst ” (7:20-21). Akan såg, han fick begär och han tog. Det var de tre steg på syndavägen som ledde honom till fördärvet.

Akan fick begär. I Jak. 1: 15 står det: "När så begäret har blivit havande föder det synd, och när synden är fullmogen föder den död." Detta är den andliga dödens korta steg. Den har bara tre pinnar: Begärelsen, synden, döden. Men just de få pinnarna gör stegen ännu hemskare. Straffet blev fruktansvärt: I 7:24-26 läser vi:

"Då tog Josua och hela Israel Akan, Seras son, och silvret och manteln och guldplattan och hans söner och döttrar, hans oxar, åsnor och får och hans tält och allt övrigt som han hade och förde dem upp till Akors dal. Och Josua sade: 'Varför drog du fördärv över oss? I dag skall HERREN bringa olycka över dig.' Sedan stenade hela Israel honom. De brände upp dem och kastade stenar över dem. Över Akan reste de ett stort stenröse, som finns kvar än i dag. Och HERREN vände sig ifrån sin glödande vrede. Därför fick den platsen namnet Akors dal, som den fortfarande heter." Akor betyder *olycka*.

Akors dal blev i Israels medvetande en sinnebild för förbannelsen. Därför heter det om den messianska tiden, frälsningens tid, att då skall t.o.m. Akors dal blomma. I Jes. 65:10 läser vi: "För mitt folk, som frågar efter mig, skall Saron bli en betesmark för får och Akors dal en lägerplats för nötboskap." Ett liknande ställe har vi i Hos. 2:15.

Efter denna uppgörelse med synden kunde så Israels barn besegra Ai. Alla invånare, män och kvinnor, dödades, sammanlagt 12 000. Vi läser i 8:28-29:

"Och Josua brände upp Ai och gjorde det till en grushög för evig tid, till en ödemark, som det är ännu i dag. Kungen i Ai lät han hänga upp på en påle, och där fick han hänga till kvällen. När solen gick ner, tog man på Josuas befällning ner hans döda kropp från pålen och kastade den vid ingången till stadsporten. De reste ett stort stenröse över den, och det finns kvar än i dag."

Så kan också den kristne vinna seger över sitt kött genom att bekänna sin synd och be om förlåtelse för den. Vi kan inte "skärpa oss", "rycka upp oss", eller något liknande i vår kamp mot synden. I egen kraft är vi maktlösa mot vårt kött. Men med Guds makt går det. "Inte genom styrka, inte genom kraft, utan genom min Ande, säger HERREN Sebaot" läser vi i Sak. 4:6. Endast genom syndabekännelse och syndaförlåtelse som vi mottar av Herren kan vi vinna seger över synden. Ett rikligare mottagande av evangeliet är alltså hemligheten! Det är så vi växer till i helgelse.

Lägg märke till att man tog ned Ais konungs kropp. Detta gjorde man eftersom Mose lag föreskrev det: "Om det på någon vilar en synd som förtjänar döden och man avrättar honom och hänger upp honom på trä, så skall den döda kroppen inte lämnas kvar på träet över natten. Du skall begrava den samma dag, ty en Guds förbannelse är den som har blivit upphängd. Du skall inte orena det land som HERREN, din Gud, ger dig till arvedel (5 Mos. 21:22-23). Som vi vet blev ju Jesus såsom förbannelsens man upphängd på trä. All vår synd lades på Honom. Vi läser i Gal. 3: 13: "Kristus friköpte oss från lagens förbannelse, när Han blev en förbannelse i vårt ställe. Det står skrivet: *Förbannad är var och en som är upphängd på trä*".

Josua lät även hänga upp de fem amoreiska kungarna som man senare besegrade (10:26), liksom en rad andra kungar i söder (kap. 10). När de fem amoreiska kungarna hade tagits till fånga sade Josua till sina befälhavare: "Kom fram och sätt era fötter på dessa kungars nackar (10:24). De gjorde så och Josua sade då till sina befälhavare: "Frukta inte och var inte rädda, utan var starka och frimodiga, ty så här skall HERREN göra med alla fiender som ni kommer i strid med" (10:25). Josua står här som en förebild till Jesus, till vilken Gud Fadern säger:

”Sätt dig på min högra sida, tills jag har lagt dina fiender som en fotpall under dina fötter” (Luk. 20:42-43).

Josua byggde sedan ett altare på berget Ebal. Där offrade man brännoffer åt Herren och slaktade gemenskapsoffer. ”Därefter läste han upp alla lagens ord, välsignelsen och förbannelsen, allt så som det var skrivet i lagboken. Inte ett ord av allt det som Mose hade befallt underlät Josua att läsa upp inför Israels hela församling med kvinnor och barn och de främlingar som följde dem” (8:34-35). *Allt* lästes upp, inte bara välsignelsen utan också förbannelsen. Ve den predikant idag som inte förkunnar Guds vrede över synden och bestraffning av den. Ve den predikant som bara predikar kärlek och välsignelse.

Det är lätt att förstå varför många predikanter gör på detta sätt. Läran om den eviga fördömsen är verkligen förskräckande. Trösten för oss är, att det är nu, i *nådens* tid som vi möter den. Avsikten med att den i Bibeln framställs för oss är, att vi skall bli räddade. Gud vill, att alla människor skall bli frälsta (1 Tim. 2:4). Han vill inte, att någon skall gå förlorad (2 Petr. 3:9). Han har inte lust till den ogudaktiges död (Hes. 33:11). Människor anser som bekant ofta i sin dumhet, att de förkunnare är mest barmhärtiga och kärleksfulla, som förnekar den eviga fördömsen. Men vad skulle det vara för mening med att få sagt till sig, att det inte finns något helvete, om man ändå är på väg emot det? Det måste ju då vara mycket bättre att i tid få reda på sakernas verkliga förhållande. Jesus har för övrigt låtit oss veta, att det aldrig är av kärlek till vare sig Gud eller människor som villolärarna förfalskar Guds ord. Det gör de istället av egenkärlek, för att vinna människors uppskattning. Jesus säger i Joh. 7:18: "Den som talar av sig själv söker sin egen ära, men den som söker dens ära som sänt honom, han är sannfärdig, och orättfärdighet finns inte i honom."

Det grekiska verbet *keryssein*, som blivit översatt med "predika" eller "förkunna", hör samman med substantivet *keryx*, som betyder härold. Vilken uppgift hade en kejsarlig härold, när han kom till en stad? Uppgiften bestod absolut inte i att presentera någon egen filosofi, utan uppdraget innebar, att härolden skulle kungöra för folket, vad som stod i den kejsarliga skrivelse han medförde, utan att lägga något till eller dra ifrån något. Så är också enligt Nya testamentet uppgiften för Guds ords förkunnare att frambära Herrens ord oförfalskat. Jesus har själv troget framburit budskapet från sin Fader, och Han vill, att lärjungarna troget skall frambära *Hans* budskap som sänt *dem*.

I kap. 9 får vi då se hur gibeoniterna besegras. Dessas angreppssätt mot Israels barn liknar djävulens, vår tredje huvudfiende.

John Bunyan, som har skrivit "Kristens resa", har också författat en del andra böcker, bl.a. *The Holy War*, "Det heliga kriget", som också är skriven i allegorisk form, d.v.s. i bildform. Här berättas bl.a. om den onda hären "diabolisterna", som försöka erövra staden "människosjäl". Staden är befäst med starka murar. Innan den skall intas, håller "diabolisterna" krigsråd och blir då överens om att det bästa sättet att segra är genom list. De tar upp tre frågor till behandling och beslutande:

"Skola vi strax säga vad vi vilja? De svara: nej! Skola vi komma alla på en gång eller sända en utvald trupp? De bli överens om att sända en utvald liten trupp. Skola vi visa oss i våra egna tiggarekläder, eller skola vi förkläda oss? Också här träffa de snart avgörandet: de vilja förkläda sig."

Förklädda kom också gibeoniterna Israels barn till mötes. De gav sig ut för att komma långt ifrån och inte alls vara ett kananeiskt folk, som ju Israel skulle driva bort enligt Herrens vilja. De hade först hållit krigsråd. Vi läser sedan i 9:3-15:

”Men när invånarna i Gibeon hörde vad Josua hade gjort med Jeriko och Ai, handlade också de med list: De gick i väg och påstod sig vara sändebud. De lade utslitna packsäckar på sina åsnor, och utslitna, sönderspruckna och lagade vinsäckar av skinn, och tog utslitna, lappade skor på fötterna och klädde sig i utslitna kläder. Dessutom var allt bröd de tog med sig som reskost torrt och smuligt. De gick till Josua i lägret vid Gilgal och sade till honom och till Israels män: 'Vi har kommit hit från ett avlägset land. Slut nu förbund med oss.' Men Israels män svarade hiveerna: 'Kanske bor ni här mitt ibland oss. Hur skulle vi då kunna sluta förbund med er?' Då sade de till Josua: 'Vi är dina tjänare.' Josua frågade dem: 'Vilka är ni, och varifrån kommer ni?' De svarade: 'Dina tjänare har kommit från ett mycket avlägset land för HERRENS, din Guds, namns skull. Vi har nämligen hört ryktet om Honom och allt vad Han har gjort i Egypten, och om allt vad Han har gjort med amoreernas båda kungar på andra sidan Jordan, med Sichon, kungen i Hesbon, och Og, kungen i Basan, som bodde i Astarot. Därför sade våra äldste och alla invånare i vårt land till oss: Tag med er reskost och gå och möt dem och säg till dem: 'Vi är era tjänare. Slut nu förbund med oss. Det här brödet var nybakat när vi tog det med oss hemifrån till reskost, den dag vi gav oss i väg för att gå till er. Men se, nu är det torrt och smuligt. De här vinsäckarna var nya när vi fyllde dem, och se, nu är de sönderspruckna. Och kläderna och skorna vi har på oss har blivit utslitna under vår mycket långa resa.' Då tog männen i Israel av deras reskost men frågade inte HERREN. Och Josua lovade dem fred och ingick förbund med dem att de skulle få leva, och menighetens furstar gav dem sin ed.”

Israels barn hade nu genom förbundet med gibeoniterna andligt sett slutit förbund med synden. Kanaans folk skulle ju besegras och drivas undan, men nu fick de alltså hemortsrätt i landet. Detta, att dessa hedningar tilläts leva bland Israels barn, beredde Israel stora svårigheter och bekymmer senare. I Dom. 2:1-3 läser vi följande: ”HERRENS ängel kom från Gilgal upp till Bokim och sade: 'Jag förde er upp ur Egypten och lät er komma in i det land som jag med ed hade lovat ge åt era fäder och jag sade: Jag skall aldrig bryta mitt förbund med er. Och ni skall inte sluta förbund med detta lands inbyggare. Ni skall bryta ner deras altaren. Men ni har inte lyssnat till min röst. Vad har ni gjort! Därför säger jag, att jag inte skall driva dem bort från er, utan de skall tränga er i sidorna, och deras gudar skall bli en snara för er." Och i Dom. 2:19-22 står det: ”De följde andra gudar och tjänade och tillbad dem. De avstod inte från sina gärningar och sin hårdnackade hållning. Därför upptändes HERRENS vrede mot Israel, och Han sade: "Eftersom detta folk har överträtt det förbund som jag fastställde för deras fäder och inte har velat lyssna till min röst, skall inte heller jag längre driva bort för dem ett enda av de folk som Josua lämnade efter sig när han dog. Ty med dem skall jag sätta Israel på prov och se om de vill hålla sig till HERRENS väg och vandra på den, så som deras fäder gjorde, eller om de inte vill det.”

Käre vän, slut aldrig fred med synden! Tro inte att du kan leva med den! Låt den inte bli bofast! Rensa ut den, som Pauls sade att korintierna skulle göra med otuktens stinkande gamla surdeg (1 Kor. 5:7)!

I kap. 10 får vi läsa om Josuas vidare segrar. Värt att uppmärksamma är vad som hände i Gibeon: ”På den dagen då HERREN gav amoreerna i israeliternas våld, talade Josua till HERREN inför hela Israel: 'Du sol, stå stilla i Gibeon, du måne, i Ajalons dal!' Och solen stod stilla och månen blev stående, till dess folket hämnats på sina fiender. Detta står skrivet i

'Den redliges bok'. Solen blev stående mitt på himlen och gjorde sig ingen brådska att gå ner för att fullborda dagen. Aldrig har någon dag, varken förr eller senare, varit lik denna, då HERREN lyssnade till en mans ord. Ty HERREN stred för Israel. (10:12-14).

Gud är allsmäktig och kan få själva solen att stanna på himlen. En del bibelkritiker har utifrån detta bibelställe hånfullt sagt att Bibeln inte är ofelbar utan har en primitiv världsbild. Man säger att Bibelns uppgifter är präglade av den gamla, felaktiga, geocentriska världsbilden, d.v.s. uppfattningen att solen rör sig runt jorden. Det sägs ju här i Josuas bok att solen rör sig över himlavalvet. Men, fortsätter man, vi som lever efter Kopernikus vet ju att solen är vårt solsystems centrum. Däremot kritiserar dessa Guds Ords fiender inte dagens astronomiprofessorer som säger, precis som alla vi alla, att solen går upp på morgonen. Detta säger vi därför att det framstår så för våra ögon, fastän vi vet att det egentligen beror på att jordklotet har vridit sig. Likadant är det naturligtvis i Josuas bok. För Israels soldater som såg upp mot himmelen framstod det som om solen stannade på sin bana från uppgången i öster till nedgången i väster.

Skall vi vara riktigt noggranna är det också så att den moderna astrofysiken inte räknar med något absolut rum. Einstein har ju lärt oss att - om jag, en lekman inom naturvetenskapen, förstått det hela rätt - rummet är relativt. Det är alltså inte så att solen skulle ha någon given plats som centrum. Vi kan lika gärna säga att jorden är centrum i vårt solsystem. Det skall erkännas att vi får betydligt svårare att sätta upp formler för planeternas banor i förhållande till jorden än till solen, men likväl är inte solen vårt solsystems centrum i absolut mening.

Hur det än är med den saken är det så att teologiskt sett är jorden hela det skapade universums centrum i absolut mening. Vi skall i barnslig tillit läsa skapelseberättelsen och se hur Gud inrett vår jord på ett omsorgsfullt sätt. Han står inte bakom skapelsen så där i allmänhet genom att en gång vid big bang satt igång någon slags utvecklig, evolution, som så småningom gett oss de förhållanden vi lever i. Nej, Han sade och det vart. Han har skapat vår värld i detalj. En framstående teolog skriver: "Detta skänker oss en värld, som på något sätt har förlorat sin imponerande och skrämmande väldighet. Borta är årmiljonerna, årmiljarderna, de blinda naturkrafterna, tingens tomma existens. Rymden är inte längre tillvarons modersköte." Och med anspelning på sagan om kejsarens nya kläder, skriver han sedan: "Och när barnet har sagt det, så hörs skrattet: det jubel som kommer, när någonting inte längre är farligt. Vi hör hemma i den här skapelsen. Solen och månen är två stora lampor, upphängda för vår skull. Jorden är alltings verkliga mitt" (Tom G. A. Hardt, *Om skapelsen*, Pro Veritate 1980, s 15).

I slaget vid Gibeon stred också Herren på ett påtagligt sätt för Israel. Han injagade skräck i fiendehären och sände ner stenar från himlen som dödade dem. Det var fler gibeoniter som dog av stenarna från himlen än från Israels barns svärd (10:7-11).

I resten av kap. 10 får vi sedan läsa om hur städerna i söder erövrats (10:28-43).

I kap. 11 läser vi hur Josua besegrar kungar i norr. Slutligen läser vi i 11:23: "Så intog Josua hela landet, så som HERREN hade lovat Mose. Och Josua gav det till arvedel åt Israel, efter deras avdelningar och stammar. Landet hade nu ro från krig".

Kap. 12 utgör en uppräkningslista av alla de kungar som först Mose och sedan Josua besegrat. Josua hade besegrat 31 kungar (12:24).

3. Landets fördelning och helgande, kap. 13-24

Jag vet inte hur det följande går ihop med uppgiften i 11:23, att hela landet intogs av Josua, men kap. 13 inleds på detta sätt:

Josua var nu gammal och hade nått hög ålder, och HERREN sade till honom: 'Du är gammal och har nått hög ålder, men ännu återstår det en stor del av landet som skall intas. Detta är vad som återstår av landet: filisteernas alla områden och hela gesureernas land. [---] Men fördela du genom lottkastning landet åt Israel till arvedel, som jag har befallt dig. Utskifta redan nu detta land till arvedel åt de nio stammarna och åt ena hälften av Manasse stam.'

Att landet inte utskiftades mellan de tolv stammarna beror på att Rubens, Gads och halva Manasses stam enligt Mose befallning hade fått landet öster om Jordan (4 Mos. 32: 33, 5 Mos. 3:12-17).

I 11:23 sägs att hela landet var intaget, men i kap. 13 att det ännu återstod en stor del. Hur kan detta gå ihop? En förklaring kan kanske vara att flera städer måste intas två eller kanske ännu fler gånger. Men Josua bok innehåller "många svårigheter och för oss icke fullt förståeliga uppgifter" som den helt och hållet bibeltrogne forskaren Wilhelm Möller skriver (Inledning till Gamla testamentet, s 106, EFS 1935). Man kan inta två olika förhållningssätt inför detta faktum. Antingen kritiserar man bibelordet och säger att det är motsägelsefullt eller också intar man den ödmjuka hållning som det ankommer en Jesu lärjunge: man säger att detta förstår jag inte just nu. Men det är inte Guds Ord det är fel på utan på mig eller på de översättare och forskare som har arbetat med grundtexten. Många gånger har till synes omöjliga problem fått sin förklaring i och med att nya arkeologiska fynd eller nya upptäckter på språkvetenskapens område gjorts.

I kap. 13-22 läser vi om hur landet fördelades. Exakta gränser drogs. Intressant är att landet fördelas *i tro*. De olika stammarna får sina arvslotter fastän de ännu inte är intagna. Så litade de till Herrens löfte att de kunde ta ut landområdena i förväg.

I kap. 20 läser vi om fristäderna. Dessa hade Herren redan talat med Mose om. I 5 Mos. 19:1ff. läser vi:

"När HERREN, din Gud, har utrotat de hednafolk vilkas land HERREN, din Gud, ger dig, och när du har fördrivit dem och du bor i deras städer och i deras hus, då skall du avskilja åt dig tre städer mitt i ditt land, som HERREN, din Gud, ger dig till besittning. [---] Om någon dödar sin nästa utan vett och vilja och utan att ha burit hat till honom tidigare - som när någon går med sin vän ut i skogen för att hugga ved och han hugger med yxan för att fälla trädet och yxhuvudet då lossnar från skaftet och träffar den andre så att han dör - då skall han kunna fly till någon av dessa städer och få leva. Annars kan blodshämnnaren som med vrede i sitt hjärta förföljer dråparen hinna upp honom om vägen är lång, och slå ihjäl honom, fastän han inte hade förtjänat döden, eftersom han inte hade hatat den andre tidigare. Därför befäller jag dig: 'Du skall avskilja tre städer åt dig.'

Denna HERRENS gamla befallning skulle nu förverkligas. I 20:1-3 läser vi: "HERREN sade till Josua: 'Säg till Israels barn: Utse åt er de fristäder som jag talade till er om genom Mose, de städer som en dråpare skall kunna fly till, när han av misstag och utan avsikt har dödat någon. Ni skall ha dem som tillflyktsorter undan blodshämnnaren'".

Naturligtvis har dessa fristäder, dessa tillflyktsorter, i uppbyggelselitteraturen - helt riktigt - utlagts som pekande framåt emot den frälsning Jesus åstadkommit. Herren själv framställs, särskilt i Psaltaren, som en tillflyktsort. David sjunger: ”Jag vill sjunga om din makt och jubla var morgon över din nåd. Ty du är en borg för mig, en tillflykt när jag är i nöd” (Ps. 59:17).

I kap. 21 läser vi om leviternas 48 städer. Levi stam fick ju inget eget landområde utan de skulle tjäna som präster åt de övriga stammarna. De skulle undervisa folket och förrätta prästerlig tjänst. Därför fick de städer utspridda inom de andra stammarnas områden.

I kap. 23 och 24 håller Josua sina avskedstal. Först samlade han Israels ledande män och därefter hela folket. Han påminde dem om alla Herrens välgärningar och förmanade dem enträget till lydnad mot Herrens bud. Därefter förnyade han Herrens förbund med Israel. En tid därefter dog Josua, 110 år gammal. Han begravdes på sin arvedels område, i Timnat-Siera i Efraims bergsbygd, norr om berget Gaash (29:30).

Avslutning

Josuaboken är Bibelns starkaste budskap om att Gud ger sitt folk seger över varje fiende, när de tror på Honom och lyder Honom. Dess framställning är en förebild till den bl.a. i Ef. 6 skildrade kampen mot onskans makter. De troende finner här inspiration till hopp om seger över alla onda makter – synden, världen, köttet och djävulen – som vill hindra dem i det rika andliga liv Jesus vill skänka sin församling. Frälsaren säger: ”Tjuven kommer bara för att stjäla, slakta och döda. Jag har kommit för att de skall ha liv, ja, liv i överflöd” (Joh.10:10). Kanaan, landet som ”flyter av mjölk och honung”, är en förebild till detta liv i Kristus. Övergången över Jordan symboliserar brytningen med det gamla livet och ingången till trons liv med Gud.

Josua själv är en förebild till Jesus. Hans namn, som betyder ”Herren frälser”, ”Herren är frälsning”, återges ju på grekiska med Iesus, Jesus. I Matt. 1:21 säger Herrens ängel till Josef: ”Hon (Maria) skall föda en son, och du skall ge Honom namnet Jesus, ty Han skall frälsa sitt folk från deras synder.” Liksom Josua ledde Israels barn in i Kanaans land, leder Jesus oss in i sitt nåderike på jorden och till sist in i Himmels saliga land.

Amen.